

УДК 378.147.091.3:656.6:811.111.004(045)//161.2

Коротюк А.Р., Гукова А.М.

Морський коледж Херсонської державної морської академії

ДИДАКТИЧНІ ФУНКЦІЇ LMS MOODLE ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Анотація. У статті висвітлені дидактичні функції LMS MOODLE при вивченні іноземної мови. Застосування змішаного навчання може стати одним з ключових засобів вирішення існуючих проблем в освітній сфері. Основними перевагами використання змішаного навчання є: поліпшення якості навчання; зацікавленість студентів до навчання; забезпечення ефективних інструментів управління навчанням; збільшення чисельності осіб, які отримують доступ до якісної освіти; зміна ролі викладача. В Україні Moodle вільно надається в якості програмного забезпечення з відкритим вихідним кодом. У літературі розглянуто різні аспекти використання засобів системи Moodle в освітньому процесі закладу вищої освіти: електронна підтримка аудиторного навчання, організація самостійної роботи студентів, проведення тестування, здійснення моніторингу обліку успішності студентів і відвідуваності ними навчальних занять, оцінювання якості розроблених електронних навчальних курсів, забезпечення системи дистанційного навчання тощо.

Ключові слова: центрованість, інтерактивне навчання, самонавчання, систематизування, індивідуалізація навчання.

Korotiuk Anna, Hukova Anna

Maritime College of Kherson State Maritime Academy

DYDACTIC FUNCTIONS OF LMS MOODLE FOR LEARNING ENGLISH

Summary. The article deals with didactic functions of LMS MOODLE in the study of a foreign language. The use of mixed learning can be one of the key tools for solving existing educational problems. The main benefits of using mixed learning are: improving the quality of learning; promoting the interest of students to study; providing effective learning management tools; increasing the number of people who will have access to sound academic background; modifying the role of the teacher. In Ukraine, Moodle is freely provided as an open source software. Different aspects of using Moodle system are a lot of in the literature. For example, it can be e-learning classroom support, organization of independent work of students, carrying out of testing, monitoring of accounting of students' progress and attendance of their studies, assessment of the quality of the developed electronic training courses, provision of distance learning system, etc.

Keywords: centering, interactive learning, self-learning, systematization, individualization of learning.

Постановка проблеми. Сучасна освіта потребує актуалізації такої підготовки фахівців, за якої вони матимуть змогу розвивати не тільки теоретичні навички, а і практичні. Створено багато електронних платформ для навчання. Однією з яких є LMS MOODLE. На базі цієї платформи працює багато високо-кваліфікаційних закладів освіти України. Завдяки своїй багатогранності платформа відкриває потенціал для викладання іноземних мов за новими методиками.

Дидактична методика викладання іноземної мови в електронному варіанті зосереджена на центрованості курсанта у навчанні. А саме перенесення основної роботи на контроль платформи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом тема дидактичних функцій LMS MOODLE дуже актуальна. Її досліджували такі науковці як, В.Ю. Бикова, Ю.О. Швеця, В.Ю. Богачкова, Є.С. Палат. М.В. Мокрієв порушує проблему створення та розвитку електронного освітнього середовища університету на основі системи управління навчальним контентом Moodle.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дидактичні функції LMS MOODLE розглянуті з багатьох сторін, але у даній статті зроблений акцент саме на процес навчання англійської мови для курсантів морського коледжу та академії. Безпосереднє електронне англійське середовище надає їм можливість для поглиблення їхніх професійних знань на англійській мові. У супроводі з цим, викладач має змогу спостерігати за процесом навчання та контролювати його.

Отже, питання дослідження полягає в тому, чи реальна можливість перенесення повної чи часткової відповідальності за навчального процесу на самих курсантів за допомогою електронної платформи LMS MOODLE.

Отже, **метою** дослідження є використання електронного навчального середовища Moodle для самоконтролю курсантів.

Виклад основного матеріалу. Спочатку розкриємо суть та певні риси використовуваної системи дистанційного електронного навчання. Систему дистанційного навчання Moodle (Modular Object Oriented Distance Learning Environment) відносять до вільного програмного забезпечення освіти. Тобто доступ до неї є вільним та безкоштовним, про що й згадувалось у зазначеній декларації WSIS. Ця система відмітна тим, що враховує педагогічні аспекти, що базуються на пізнавальній психології, а саме на засадах конструктивізму. В цій системі встановлюються такі ролі: курсант переймає роль активного суб'єкта, що самостійно набуває знань, формує свою власну систему вмінь та навичок, звісно за допомогою певних джерел, а роль викладача у цій схемі зводиться до мотивування та підтримки тих, хто навчається, підготовки інформаційних джерел, що використовуються при самостійному вивченні тощо.

Найефективнішим вважається інтерактивне навчання, яке набувається в співпраці всіх суб'єктів пізнавального середовища, що передбачає обов'язковий обмін набутими досвідом та думками [4, с. 48].

Серед інноваційних технологій, на основі яких у ВНЗ повинно створюватися нове навчальне середовище, де студенти можуть отримати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час та в будь-якому місці, є технології електронного (дистанційного, мобільного) навчання, використання яких зробить навчальний процес більш привабливим, демократичним, комфортним і стимулюватиме студентів до самоосвіти та навчання протягом усього життя. Особливо це актуально для професій морських галузей.

Навчальне середовище Moodle містить засоби управління, самонавчання, комунікації та оцінювання навчальних досягнень тих, хто навчається. Завдяки платформі викладач може дистанційно контролювати освітній процес курсантів як індивідуально кожного, так і колективно [1, с. 100]. Наприклад, використання завдання «Тест» широко розповсюджено при завершенні блоку однієї теми або декількох тем (рис. 1). Викладачу дуже легко зробити підсумки та оцінити курсанта, не витрачаючи на це часу на парі.

Багатофункціональність платформи дозволяє давати повний спектр для самоосвіти курсанта. Адже викладач може викладати усі додаткові матеріали, створювати дискусійні бесіди де курсанти дискутують на якусь з проблем поточної теми. Основними засобами, що дозволяють суб'єктам навчання спілкуватися між собою, є такі: форум (спільний для всіх тих, хто навчається, на головній сторінці платформи, а також різні приватні форуми); електронна пошта; обмін вкладеними файлами з викладачем (у середині кожного ДК); чат (chat); обмін особистими повідомленнями.

Дуже зручним для електронного курсу є «Нотатка» за допомогою цієї функції можливо поліпшити розуміння теми, надати додаткову інформацію. Нотатку можна використати у таких випадках: у всіх розділах для визначення терміну проходження завдання; розподілу великого переліку посилань для певного модуль діяльності підзаголовками або картинками; показу вбудованих аудіо або відеофайлів безпосередньо на сторінці курсу; додавання інструкцій, короткого опису змісту секції курсу (рис. 2).

Модуль діяльності, який надає можливість підключати до дисципліни будь-які стандартні пакети SCORM або AICC.

SCORM (Sharable Content Object Reference Model) – модель передачі об'єкту загального змісту – стандарт, який розроблено для систем дистанційного навчання. Стандарт містить вимоги до організації навчального матеріалу та забезпечує сумісність компонентів і їх багатократне використання. Пакет SCORM це окремий файл з розширенням .zip, який містить файл imsmanifest.xml. У останньому визначена структура пакету SCORM, посилання на ресурси та файли, які складають основу навчального блоку [2, с. 18] (рис. 3).

Модуль діяльності «Глосарій» дозволяє учасникам створювати та підтримувати певний перелік термінів та їх визначень у вигляді словника, або збирати та систематизувати ресурси або інформаційні дані. Викладач може дозволити додавання файлів, які будуть прикріплені до словникових статей глосарію. Прикріплені зображення показуються у словниковій статті. Словникові статті можуть бути переглянуті за алфавітом, розділом, датою або за автором. Словникові статті перед показом для всіх можуть бути схвалені за замовчуванням і не потребують затвердження з боку викладача. Викладач може дозволити додавання коментарів до словникових статей. Словникові статті також можуть бути оцінені викладачами або студентами (експертні оцінки). Експертні оцінки можуть бути об'єднані з метою формування підсумкової оцінки, яка буде занесена до журналу оцінок [4, с. 48].

Модуль діяльності «Заняття» дозволяє викладачеві представляти навчальний матеріал та (або) практичну навчальну діяльність цікавими та гнучкими способами. Це може бути лінійний послідовний набір сторінок або набір сторінок з програмованим переходом між ними. Для покращення засвоєння матеріалу сторінки можуть завершуватися контрольними питаннями різного типу – вибір з множини, так / ні, вибір відповідності, коротка текстова відповідь. В залежності від результату відповіді студент перенаправляється на наступну, попередню або будь-яку іншу сторінку заняття.

Заняття може бути використано для:

- самостійного вивчення нової теми;
- створення сценаріїв або моделювання прийняття рішень вправ;

Рис. 1. «Тест»

Інформаційна сторінка ▶ Мої курси ▶ Maritime English (Тихонова К.О.) ▶ Module 1 Maritime Education ▶ Check your competency 1

ЗМІСТ

1. Maritime education

НАВІГАЦІЯ

Інформаційна сторінка

- Головна сторінка
- Сторінки сайту
- Мої курси
 - Англійська мова (Тихонова К.О.)
 - Maritime English (Тихонова К.О.)
 - Учасники
 - Відзнаки
 - Компетентності
 - Журнал оцінок
 - Information about course
 - Module 1 Maritime Education

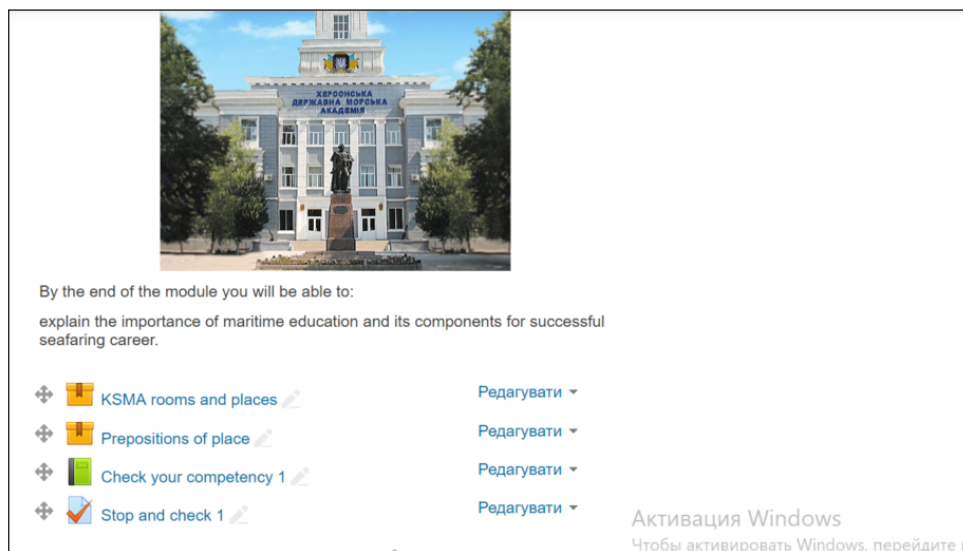
Check your competency 1

1. Maritime education

1. What are the advantages of maritime career?
2. What are the disadvantages of being a seafarer?
3. Where can you find information about an education institution?
4. How is training process at KSMA/ MC KSMA organized?
5. Describe your usual working day.
6. Why is it important to learn English?
7. What is important for successful language learning?

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

Рис. 2. «Нотатка»

By the end of the module you will be able to:
explain the importance of maritime education and its components for successful seafaring career.

- KSMA rooms and places Редагувати
- Prepositions of place Редагувати
- Check your competency 1 Редагувати
- Stop and check 1 Редагувати

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите в

Рис. 3. Пакет «SCROM»

- диференційованого перегляду навчального матеріалу з різними наборами питань в залежності від відповідей на останні.

Елемент «Завдання» надає можливість викладачу оцінювати отримані від студентів відповіді. При цьому відповіді можуть бути подані у кількох варіантах:

- Відповідь у кілька файлів – цей тип завдання надає можливість кожному учаснику завантажувати один або декілька файлів будь-якого типу. Вони можуть бути документами MS Word, зображеннями чи іншими файлами. Доки викладач не оцінив роботу, студент може повернути її на доопрацювання, при цьому можна написати відгук з зауваженнями. Після виставлення оцінки такої можливості не буде;

- Відповідь текстом – даний тип завдання надає можливість студенту надсилати текст відповіді. Студент може редагувати текст відповіді,

використовуючи звичайні засоби редагування, в тому числі і HTML-редактор;

- Відповідь одним файлом – даний тип відповіді на завдання надає можливість надсилати матеріали відповіді одним файлом;

- Відповідь поза сайтом – даний режим корисний тоді, коли відповідь на завдання повинно бути створена поза системою Moodle (наприклад у вигляді традиційної письмової роботи). Студенти мають змогу прочитати завдання але у відповідь не можуть надіслати текст чи файли. Викладач, так само як і при інших типах завдань, може написати свій відгук і виставити оцінку [2, с. 15].

Модуль діяльності «Форум» дозволяє учасникам проводити асинхронні обговорення – обговорення, які відбуваються протягом тривалого періоду часу. Є декілька типів форумів для встановлення, такі, наприклад, як стандартний форум, де кожен може розпочати нове обговорення в будь-який час; форум, де кожен студент може розпочинати тіль-

ки одне обговорення; форум питання-відповідь, де студенти повинні спочатку надати своє повідомлення (відповідь) перш ніж він зможе переглядати повідомлення інших студентів.

Викладач може дозволити прикріплення файлів до повідомлень форуму. Приєднані зображення будуть показуватися в повідомленнях на форумі.

Викладач може встановити будь-який режим підписки на повідомлення форуму: необов'язковий, примусовий, авто-визначений або повного запобігання підписки. При необхідності студенти можуть бути заблоковані від розміщення більшого ніж задане числа повідомлень в певний період часу. Це може запобігти надсилання повідомлень від людей, які домінують в обговорення. Повідомлення форуму можуть бути оцінені викладачами або студентами (експертні оцінки). Оцінки можуть бути об'єднані в межах підсумкової оцінки, яка буде записана у журнал оцінок.

Модуль може бути використаний як:

- простір для студентів, щоб познайомитися один з одним;
- форум оголошень курсу («Форум Новин» з примусовою підпискою на отримання повідомлень);
- форум обговорення змісту курсу або матеріалів для читання;
- центр довідок, де викладачі та студенти можуть дати поради іншим учасникам курсу тощо.

Список літератури:

1. Коваль Т.І., Щербина О.А. Реалізація технологій дистанційного навчання іноземних мов з використанням навчального середовища Moodle. *Методика навчання іноземних мов майбутніх фахівців*. 2011. Вип. 21, Ч. 6. С. 94–104.
2. Томіліна А.О. Використання системи електронного навчання Moodle при вивченні іноземної мови. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2011. Вип. 32. С. 75–80.
3. Inuwa I.M., Rawahy M.Al., Taranikanti V., Habbal O. Anatomy "steeplechase" online: Necessity sometimes is the catalyst for innovation. *Anatomical Sciences Education*. 2011. Vol. 4, № 2. P. 115–118.
4. Shi C, Wang L., Li X. et al. Virtual classroom helps medical education for both Chinese and foreign students. *European Journal of Dental Education*. 2015. Vol. 19, № 4. P. 217–221.
5. Yurzhenko A. Pedagogical conditions for training of future ship engineers in the process of English for specific purpose learning. *Engineering and Educational Technologies*. 2018. № 6(4). P. 48–57.

References:

1. Koval T.I., Scherbina O.A. (2011). Realizatsiya tehnologiy distantsiynogo navchannya inozemnih mov z vikoristannyam navchalnogo seredovischa Moodle [Implementation of technological distance learning of foreign languages using the learning environment of Moodle]. Proceedings of the *Metodika navchannya inozemnih mov maybutnih fahivtsiv*, pp. 94–104.
2. Tomilina A.O. (2011). Viktoristannya sistemi elektronnoho navchannya Moodle pri vivchenni inozemnoyi movi [Using of e-teaching system Moodle during studing of foreign language]. Proceeding of the *Pedahohika Vyshchoi Ta Serednoi Shkoly*, vol. 32, pp. 75–80.
3. Inuwa I.M., Rawahy M.Al., Taranikanti V., Habbal O. (2011). Anatomy "steeplechase" online: Necessity sometimes is the catalyst for innovation. Proceeding of the *Anatomical Sciences Education*, vol. 4, № 2, pp. 115–118.
4. Shi C, Wang L., Li X. et al. (2015). Virtual classroom helps medical education for both Chinese and foreign students. Proceeding of the *European Journal of Dental Education*, vol. 19, № 4, pp. 217–221.
5. Yurzhenko A. (2018). Pedagogical conditions for training of future ship engineers in the process of English for specific purpose learning. Proceedings of the *Engineering and Educational Technologies*, vol. 6(4), pp. 48–57.

Висновки і пропозиції. Навчальне середовище Moodle дозволяє реалізувати всі основні механізми спілкування: перцептивний (відповідальний за сприйняття); інтерактивний (відповідальний за організацію взаємодії); комунікативний (відповідальний за обмін інформацією) [3, с. 20].

При створенні навчально-методичних комплексів важливе значення набувають засоби навчання, а також способи подачі навчального матеріалу і принципи організації навчальної діяльності студентів. Під час укладання самого змісту навчально-методичного комплексу необхідно враховувати такі параметри як варіативність, наступність, внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, використання різноманітних підходів до навчання. Так, приміром, з метою реалізації особистісно-орієнтованого підходу та принципу індивідуалізації навчання, пропонується здійснювати підбір індивідуальних навчальних матеріалів, що стосуються додаткових чи спрощених завдань для відстаючих студентів, так і більш продвинутих, як-то аудіо, відео матеріали з подальшим виконанням завдань для студентів з вищим рівнем підготовки.

Центрованість на особистості заключається у максимальній орієнтації у можливостях курсанта. У результаті його діяльності на курсі, він отримує максимальний потік інформації у різних видах діяльності, який при опрацюванні засвоюється самостійно без участі викладача.